

Datum	28 mei 2018
Steller vragen	Mark van Oostrum, CDA
Over agendapunt	Jaarrekening 2017

1. De geraamde baten 2017 bedragen 52.3 mio (afgerond). Volgens de jaarrekening zijn de werkelijke baten over 2017 circa 1.6 mio lager. Het resultaat op de baten 2017 wordt (bovendien) voor 2.2. mio vertekend door incidentele opbrengsten in 2017.

- a: in welke mate vormen dalende inkomsten in de komende jaren een risico voor de gemeente Voorschoten?

Antwoord 1a;

Conform de nota "risicomanagement en Weerstandsvermogen" wordt het gemeentelijk risicomanagement uitgevoerd. Het risicomanagementsysteem prioriteert, analyseert en beoordeelt de gemeentelijke risico's. De 10 grootste risico's staan schematisch weergegeven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Eén van de top 10 risico's in de paragraaf heeft betrekking op het achterblijven van inkomsten uit het gemeentefonds. Dit betreft echter wel een autonome ontwikkeling waar de invloedsfeer klein op is.

- b. op blz. 28 wordt aangegeven dat de algemene uitkering in 2017 € 880.000,- lager ligt dan verwacht/begroot. Had dit bedrag niet kunnen worden begroot / geraamd, of zijn dalingen als deze onverwacht'?

Antwoord 1b;

De toelichting bij de algemene uitkering op blz. 28 vergelijkt de uitgangssituatie van de begroting met de afsluiting in de jaarrekening. Dit om toch ook voor de algemene uitkering een soort inhoudelijke verantwoording over het gehele begrotingsjaar te geven. In werkelijkheid wordt de raming voor de algemene uitkering bij elke te verschijnen circulaire over het gemeentefonds aangepast; dat zijn er sinds de meicirculaire van 2016 4 geweest. De actuele raming waartegen de werkelijk in 2017 ontvangen algemene uitkering wordt afgezet is gebaseerd op de septembercirculaire van 2017 (de decembercirculaire verschijnt te laat om in december nog in de raming te kunnen worden verwerkt). Deze verantwoording treft u aan op blz. 176 waarin een positief resultaat wordt vermeld van € 207.000 ten opzichte van de geactualiseerde raming.

- c. welk risico is i.c. groter, dalende inkomsten of stijgende uitgaven?

Antwoord 1c;

Een specifieke afweging hiervan is lastig te maken. Conform het antwoord op vraag 1 a verwijzen wij u naar de paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen voor een duiding van de risico's. In meer

algemene zin zien wij als college wel een ontwikkeling van stijgende uitgaven binnen het sociaal domein waar ook landelijk aandacht voor is. Om een sluitende begroting aan te bieden worden stijgende uitgaven gedekt door hogere inkomsten of door elders in de begroting uitgaven te verlagen.

2. In 2018 worden voor 11 mio vervangingsinvesteringen uitgevoerd. Zijn deze investeringen (andermaal) getoetst aan het kader 'nut urgentie, noodzaak' zoals verwoord in de betreffende motie?

Antwoord 2;

De investeringen betreffen de jaren 2018 t/m 2021. Jaarlijks vindt in de kadernota de toets plaats conform de motie 'nut, urgentie en uitvoeringsniveau'. Overigens wordt de raad jaarlijks autorisatie gevraagd om voor het begrotingsjaar de investeringskredieten vast te stellen.

3. In 2016 heeft de raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor het voorlopig ontwerp van de Leidseweg Noord.
 - a. Wanneer denkt het college het voorlopig ontwerp gereed te hebben en voor te leggen aan de raad ?

Antwoord 3a;

Het schetsontwerp voor de Leidseweg Noord is gereed en wordt in de raadsvergadering van 12 juli 2018 behandeld.

- b. Is in de kadernota 2019 dekking opgenomen voor de renovatie van de aangehaalde weg?

Antwoord 3b;

De kosten voor de Leidseweg Noord worden gedekt binnen bestaande (beheer)budgetten.

4. Voor de planvorming MFA wordt € 16.100,- geraamd ook 'omdat de gedachte aan een MFA in het centrum daarbij niet helemaal wordt losgelaten'.
 - a. Welke principes en uitgangspunten zijn toegepast bij de raming van het aangehaalde bedrag?
 - b. Bij de ontwikkeling van de MFA was altijd uitgangspunt 'dat de markt' de MFA zou ontwikkelen. Betekent de raming van het aangehaalde bedrag ('voor de planvorming') dat dit uitgangspunt nu wordt losgelaten?
 - c. De gedachte aan een MFA in het centrum wordt niet helemaal losgelaten. Wat wordt bedoeld met 'in het centrum'? Valt de bibliotheeklocatie ook onder deze titel?
 - d. Hoe wordt de (integrale) afweging om te komen tot een bepaalde locatie en investering gemaakt? Door middel van een businesscase met diverse scenario's of op een andere wijze?

Antwoord op 4 a b c en d;

Dit betrof het restende bedrag van het voorbereidingskrediet wat door de gemeenteraad beschikbaar was gesteld. De gemeente onderschrijft de ambitie voor een MFA in het centrum nog steeds en als er

vanuit de markt initiatieven worden ontwikkeld zal het college daar positief tegenover staan om een dergelijke ontwikkeling ruimtelijk mogelijk te maken.

5. Voor de versterking van de financiële positie wordt een bedrag van 60 k door geschoven naar 2018, onder meer voor het onderzoek naar de bodemfactoren en een nota over schuldreductie.
 - a. Wanneer kan de raad de nota schuldreductie tegemoet zien?

Antwoord 5a;

De nota schuldreductie zal in overleg met het nieuwe college worden opgesteld. De oplevering wordt in 2018 voorzien.

- b. Wanneer ziet de raad de resultaten uit het onderzoek naar de bodemgesteldheid tegemoet?

Antwoord 5b;

De resultaten van het onderzoek worden naar verwachting eind 2018 opgeleverd.

- c. Wanneer kan de raad een voorstel tegemoet zien omtrent relatie tussen (de resultaten van) het aangehaalde onderzoek en (mogelijke) effecten daarvan op de algemene uitkering voor Voorschoten?

Antwoord 5c;

Indien de uitkomsten van het onder 5b genoemde onderzoek daar aanleiding toe zullen geven wordt dit integraal verwerkt in de raadsvoorstellen over de verschillende circulaires van het Gemeentefonds.

6. Het aanmaken van een bestemmingsreserve voor de huisvesting van gemeentelijk personeel vergt een bedrag van 141 k. Hiermee kan 'de huidige huisvesting van ambtenaren op een adequaat niveau worden onderhouden'.
 - a. Eerder was uw college voornemens ambtenaren meer centraal te huisvesten. Wordt dit beginsel nu losgelaten? Of is dit uitgangspunt nog immer en onverkort van toepassing?

Antwoord 6a;

Op 14 juli 2017 is uw raad geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot de centrale huisvesting. Hierin is aangegeven dat in 2018 meer duidelijkheid gegeven zou kunnen worden hierover. Welke specifieke keuze er gemaakt gaat worden met betrekking tot de centrale huisvesting in dit kader laten wij over aan het nieuwe college.

- b. Uw college geeft aan (met deze reserve) de huidige huisvesting op adequaat niveau te willen onderhouden of op niveau te willen brengen. Waarom wordt dit bedrag niet gedekt uit de reguliere onderhouds/ict-budgetten of – reserves?

Antwoord 6b;

De verwachting is dat voor de huisvesting van het personeel op dit moment niet voldoende middelen aanwezig zijn. Door het voordelige jaarrekeningresultaat in een bestemmingsreserve beschikbaar te

houden wordt voorgesorteerd op toekomstige noodzakelijke (onderhouds)uitgaven.

- c. Kan uw college de reservering nader motiveren ? Waar is ie nu precies voor bedoeld?

Antwoord 6c;

Zie antwoord 6 b.

7. Uw college stelt voor (blz. 17) af te wijken van de nota activabeleid door projecten en restantbudgetten uit 2014 en 2015 door te schuiven naar 2018.

- a. Om welke projecten gaat het?

Antwoord 7a;

Kortheidshalve verwijzen wij u hiervoor naar bijlage 3 van de jaarrekening vanaf bladzijde 198.

- b. Wat is de oorzaak van de vertraging op deze projecten?

Antwoord 7a;

Kortheidshalve verwijzen wij u hiervoor naar bijlage 3 van de jaarrekening vanaf bladzijde 198.

8. In de begroting 2017 was een schuldquote geraamd van 90 %. Uit de jaarrekening blijkt dat deze significant lager ligt (70 %).

- a. Wat is nu de oorzaak van deze significante daling van de schuldquote?

Antwoord 8a;

De schuldquote van 90% komt uit de door de provincie afgekeurde oorspronkelijke begroting voor 2017. De daarop volgende aanpassingen in de exploitatie-ramingen (hogere baten maar lasten op het lagere niveau van de begroting 2016 en het aan goedkeuring van de toezichthouder onderhevig zijn van investeringen) hebben er voor gezorgd dat uiteindelijk in de jaarrekening gerealiseerde schuldquote aanmerkelijk lager is.

- b. Is de schuldquote niet adequaat begroot, of sterker gedaald dan verwacht? Graag een uitgebreide toelichting / motivatie op het antwoord.

Antwoord 8b;

Kortheidshalve wordt verwezen naar antwoord 8a.

- c. In 2016 en 2017 is de schuldquote door het college altijd aangemerkt als een fors risico voor Voorschoten terwijl deze thans, volgens de VNG maatstaf, (ruim?) voldoende is. De CDA fractie ziet in deze graag een reactie van het college tegemoet

Antwoord 8c;

De in de oorspronkelijke begroting geschetste ontwikkeling van de schuldquote in korte tijd naar bijna 95% is er aanleiding toe geweest deze nauwlettend te gaan volgen. Toegegeven, volgens de VNG

worden gemeenten (pas) met een quote tussen de 100% en 130% tot voorzichtigheid gemaand maar men dient zich te realiseren dat een stijgende quote ook een steeds grotere gevoeligheid voor rentestijging met zich meebrengt en dat kan weer een beperking van de exploitatieruimte met zich meebrengen door stijgende rentelasten. De afgelopen jaren heeft Voorschoten geprofiteerd van een extreem lage kapitaalmarktrente maar dit kan snel omslaan en dan komt een oplopende schuldquote extra hard aan. Vandaar de extra aandacht.

d. Vanwege het hoge investeringsvolume in de afgelopen jaren zou de schuldquote van Voorschoten in de nabije toekomst (2018 – 2022) sterk stijgen. Wat is thans de prognose van de schuldquote in de komende periode gegeven de inzichten zoals verkregen uit het verslag 2017?

Antwoord 8d;

Door de verschillende momenten waarop besluitvorming over de genoemde aanpassingen plaatsvond, konden deze niet verwerkt worden in een geactualiseerde geprognosticeerde meerjarenbalans. De begroting voor 2019 zal weer een nieuwe actualisatie bevatten.

9. In 2017 is de structurele exploitatieruimte in de begroting van voorschoten aangemerkt als problematisch: door het hoge volume kapitaallasten zou de begroting ‘op slot’ zitten: Nieuwe investeringen of ruimte voor nieuw beleid was aldus niet aan de orde. Uit het verslag blijkt dat de ruimte (3.86) ruim boven de VNG-norm zit (> 0.6). Welke conclusie moet hieruit worden getrokken?

Antwoord 9;

De conclusie die ons inziens hieruit getrokken mag worden, is dat het positief is dat de structurele ruimte in de begroting is gegroeid, maar dat dit niet één-op-één betekend dat er ruimte ontstaat voor nieuwe investeringen en/of nieuw beleid. Naast deze positieve ontwikkeling van de structurele exploitatieruimte zijn er namelijk ook diverse autonome en andere onontkoombare ontwikkelingen die op de gemeente afkomen en welke ingrijpen op de structurele exploitatieruimte. Dergelijke ontwikkelingen zijn opgenomen in de Kadernota 2019, waarna bij de Begroting 2019 opnieuw de structurele exploitatieruimte berekend wordt. Ons inziens is de Begroting 2019 dan ook het moment om een betere conclusie te kunnen trekken over de structurele exploitatieruimte van de gemeente Voorschoten.

10. Hoe wordt de reserve kapitaallasten gevoed en met welk bedrag per jaar?

Antwoord 10;

De reserve kapitaallasten wordt niet gevoed doormiddel van een structureel jaarlijkse toevoeging. De reserve is in lijn met besluitvorming gevoed doormiddel van een dotatie aan de reserve kapitaallasten vanuit verschillende reserves die dienden ter dekking van (kapitaallasten van) investeringen. Op bladzijde 163 van de jaarrekening treft u een nadere toelichting hiervan aan.

11. In 2017 bedroeg het exploitatieoverschot op sociaal domein 635 k inclusief een eenmalige onttrekking van 40 k uit de exploitatie voor verruiming van het kindbudget zoals door het college besloten op 4 december 2017.

In 2018 heeft uw college de ('eenmalige') verhoging op hetzelfde domein / onderwerp ten laste gebracht van de reserve sociaal domein. Waarom heeft het college niet voorgesteld, gezien het forse resultaat op het sociaal domein in 2017, dit bedrag te dekken uit de exploitatiebegroting ?

Antwoord 11;

Een overschot op programma 6 Sociaal Domein in 2017 (zoals ook nader toegelicht in het onderdeel Toelichting op de programmarekening in de jaarrekening) betekent niet dat er ook in 2018 sprake zal zijn van een overschot c.q. exploitatieruimte op dit programma. Omdat in de begroting 2018 geen rekening is gehouden met uitgaven ten behoeve van de verruiming van het kindbudget en er op voorhand geen vrije exploitatieruimte wordt voorzien is voor het voorstel voor de verruiming van het kindbudget alternatieve dekking vanuit de egalisatiereserve sociaal domein voorgesteld.

Toelichting (indien nodig):